

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 56/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S 90/2007 z 25. septembra 2008 a postupom Daňového úradu Košice I a takto

rozhodol:

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2008 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 S 90/2007 z 25. septembra 2008 a postupom Daňového úradu Košice I (ďalej aj „daňový úrad“ alebo „správca dane“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ v dňoch 20. až 22. decembra 2006 podal ako daňový subjekt 24 podaní správcovi dane, ktorým bol v tom čase Daňový úrad Košice V. Správca dane prípisom sp. zn. 709/230/6651/07/ZIM z 19. februára 2007 sťažovateľovi oznámil, že vzhľadom na osobitnú povahu prípadov požiadal v zmysle ustanovenia § 30a ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) o predĺženie lehoty na rozhodnutie nadriadený orgán, pričom však neuviedol, dokedy nadriadený orgán lehotu na rozhodnutie predĺžil. Sťažovateľ podal proti takémuto nesprávnemu postupu námietku z 5. marca 2007 a 7. marca 2007 zaslal správcovi dane sťažnosť na nesprávny a nezákonný postup jeho zamestnancov spočívajúci v nerešpektovaní procesného postupu pri dodržiavaní zákonných procesných lehôt. Túto sťažnosť správca dane postúpil 12. marca 2007 oddeleniu petícií a sťažností Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“).

Dňa 19. marca 2007 bolo sťažovateľovi doručených 17 odpovedí správcu dane, v ktorých bolo uvedené, že nebude vo veciach jeho podaní z 20. až 22. decembra 2006 rozhodovať. Toho istého dňa podal sťažovateľ správcovi dane podanie označené ako „Žiadosť o vydanie rozhodnutí a dodržanie zákonnej procesnej lehoty na vydanie rozhodnutí a odstránenie nečinnosti správcu dane – DÚ Košice V“, v ktorom sa domáhal, aby bolo vo všetkých začatých konaniach rozhodnuté. Na túto žiadosť odpovedal sťažovateľovi už Daňový úrad Košice I ako nový miestne príslušný správca dane (ktorému bola rozhodnutím daňového riaditeľstva z 28. februára 2007 delegovaná miestna príslušnosť na správu daní daňového subjektu - sťažovateľa) prípisom sp. zn. 695/321/31918/2007/Šál zo 17. apríla 2007, z ktorého podľa tvrdenia sťažovateľa vyplýva, že „tento správca dane podľa jeho názoru nemôže vydať žiadne rozhodnutie“.

Prípisom daňového riaditeľstva sp. zn. I/132/1951-45197/07/Str. (Sť. č. 29/2007) zo 6. júna 2007 bolo sťažovateľovi oznámené, že po prešetrení jeho sťažnosti doručenej 12. marca 2007 bolo konštatované, že sťažnosť je neopodstatnená, lebo nadriadený orgán včas požiadal o predĺženie lehoty na rozhodnutie vo všetkých 24 začatých konaniach. Neuvedenie termínu predĺženia lehoty nemožno považovať za porušenie zákona.

Podľa sťažovateľa „dňa 22. februára 2007“ bolo daňovému riaditeľstvu doručené sťažovateľovo podanie označené ako „Sťažnosť – nerešpektovanie povinností rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb rozhodnutím zo dňa 16. 3. 2007“. Dňa 20. apríla 2007 bolo sťažovateľovi doručené rozhodnutie daňového riaditeľstva, z ktorého sa dozvedel, že správca dane požiadal listom z 11. januára 2007 nadriadený orgán o predĺženie lehoty na rozhodnutie a nadriadený orgán listom z 26. januára 2007 lehotu predĺžil.

Dňa 27. apríla 2007 podal sťažovateľ námietky proti postupu zamestnanca správcu dane Ing. V. P., ..., pri rozhodovaní o námietke proti postupu zamestnanca správcu dane. Daňové riaditeľstvo rozhodnutím sp. zn. I/223/3969-43993/2007/991545-r z 1. júna 2007 tejto námietke nevyhovelo, potvrdilo však, že lehoty na rozhodnutie vo všetkých 24 začatých konaniach boli nadriadeným orgánom predĺžené.

Ďalšie sťažovateľovo podanie z 22. mája 2007, v ktorom namietal porušenie povinnosti správcu dane rozhodnúť v 24 začatých konaniach, bolo sťažovateľovi vrátené prípisom z 28. mája 2007 z dôvodu, že sťažnosť podal súdny exekútor, ktorého treba považovať za orgán verejnej správy.

Prípisom daňového riaditeľstva sp. zn. I/132/5172-41745/07/Fabi (Sf. č. 40/07) zo 14. júna 2007 bolo sťažovateľovi oznámené, že jeho sťažnosť z 5. marca 2007 považuje za neopodstatnenú. Z tohto prípisu sa sťažovateľ prvýkrát dozvedel, že vo všetkých podaniach bola lehota predĺžená ešte 15. marca 2007, avšak napriek tomu v 18 začatých konaniach dodnes nebola lehota splnená.

Dňa 8. augusta 2007 podal sťažovateľ krajskému súdu žalobu na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Uznesením krajského súdu sp. zn. 6 S 90/2007 z 25. septembra 2008 (doručeným 28. októbra 2008) bola žaloba zamietnutá. Sťažovateľ tvrdí, že označeným uznesením došlo k porušeniu jeho označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ poukazuje na to, že správca dane je v začatom daňovom konaní nečinný a odmieta vydať rozhodnutie. Sťažovateľ tvrdí, že vyčerpal prostriedky, použitie ktorých umožňuje osobitný predpis, avšak napriek tomu sa nedomohol nápravy. Postup správcu dane svedčí podľa sťažovateľa o jeho snahe vyhnúť sa povinnosti rozhodnúť v začatých daňových konaniach. Sťažovateľ považuje za nesporné, že konanie začalo dňom, keď jeho podania boli doručené správcovi dane, pričom § 20 zákona o správe daní nepripúšťa možnosť, aby bolo konanie ukončené oznámením. Napokon poukazuje na to, že ani správca dane pôvodne nespochybňoval svoju povinnosť rozhodnúť o jeho podaniach, keďže požiadal nadriadený orgán o predĺženie lehoty na rozhodnutie. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom vysloveným v uznesení krajského súdu, podľa ktorého začatie konania v zmysle § 20 ods. 1 zákona o správe daní je podmienené kvalifikovaným podnetom schopným vyvolať účinky začatia daňového konania, pričom nie každé podanie daňového subjektu je spôsobilé na začatie daňového konania. Tento záver krajského súdu je podľa sťažovateľa v rozpore s § 20 zákona o správe daní, podľa ktorého je konanie začaté dňom, keď sa podanie daňového subjektu doručilo orgánu príslušnému konať vo veci.

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy, bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S 9/2007 zo dňa 25. 9. 2008 a postupom Daňového úradu Košice I porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 S 90/2007 zo dňa 25. 9. 2008 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach aj Daňovému úradu Košice I pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Daňový úrad Košice I a Krajský súd v Košiciach sú povinní nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom Daňového úradu Košice I, sám sťažovateľ uznáva, že ochrany proti namietanej nečinnosti tohto orgánu sa mohol domáhať v konaní podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred všeobecným súdom. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd sťažnosť vo zvyšnej časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 199/02, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

V konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 6 S 90/2007 sa sťažovateľ návrhom zo 7. augusta 2007 domáhal uloženia povinnosti odporcovi rozhodnúť v lehote dvoch mesiacov odo dňa doručenia uznesenia súdu o jeho podaní zo 14. decembra 2006 doručenom 21. decembra 2006 Daňovému úradu Košice V ako miestne príslušnému správcom dane v čase doručenia tohto podania. Krajský súd uznesením z 25. septembra 2008, ktorým návrh sťažovateľa zamietol, uviedol:

„Návrhom na začatie konania splnenia, resp. nesplnenia procesných podmienok nezákonne začatého daňového konania, ktorému predchádzalo nezákonné uloženie daňovej kontroly za zdaňovacie obdobie február - december 2001 o otázke spôsobilosti byť daňovým subjektom (platiteľom DPH), a zároveň účastníkom konania sa navrhovateľ domáhal, aby odporca zastavil daňové kontroly podľa § 25 ods. 1 písm. c) alebo f) alebo vydal rozhodnutie podľa § 30 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. o priznaní, resp. nepriznaní postavenia exekútora o spôsobilosti byť účastníkom konania. V čase podania tohto návrhu však odporca daňovú kontrolu nevykonával, pretože tá bola ukončená 31. 10. 2006 a vo vyrubovacom konaní, ktoré nasledovalo po ukončení daňových kontrol, boli vydané správcom dane platobné výmery. V čase podania návrhu dňa 21. 12. 2006 sa už uskutočňovalo odvolacie konanie na odvolacom orgáne. Za tejto situácie podanie predmetného návrhu nie je možné považovať za také podanie, ktoré by malo za následok začatie konania podľa § 20 zákona č. 511/1992 Zb. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia pre konanie je rozhodujúci obsah podania, i keď je nesprávne označené. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, čoho sa týka a čo navrhuje. Bez ohľadu na to, že navrhovateľ označil svoje podanie ako návrh na začatie konania, s poukazom na citované ustanovenie je

toto podanie potrebné posúdiť ako odvolanie proti platobným výmerom z 3. 11. 2007, pretože navrhovateľ požaduje preskúmanie, či bol postup správcu v rámci daňovej kontroly a vyrubovacie konanie v súlade so zákonom a žiada zrušiť platobné výmery. V čase podania návrhu však už prebiehalo odvolacie konanie začaté na základe predchádzajúceho odvolania navrhovateľa z 8. 12. 2006 a dôvody odvolania, ktoré doplnil podaním z 11. 1. 2007, sa prekrývajú s obsahom podania zo 14. 12. 2006.

Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že odporca nebol nečinný, ak o návrhu navrhovateľa zo dňa 14. 12. 2006 nerozhodoval formou rozhodnutia a na jeho podanie reagoval iba oznámením zo dňa 13. 3. 2007.

Súd preto podľa § 250t ods. 3 O. s. p. návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Neúspešnému navrhovateľovi súd právo na náhradu trov konania nepriznal a odporcovi toto právo zo zákona neprináleží (§ 250t ods. 4 O. s. p.).“

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s rozhodnutím krajského súdu, ktorý považoval postup správcu dane za správny.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v odôvodnení rozhodnutia rozsiahol a zrozumiteľne opísal zistený skutkový stav, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ sa podaním zo 14. decembra 2006 domáhal vydania rozhodnutia o nesplnení procesných podmienok daňových kontrol, ktoré predchádzali vyrubovaciemu konaniu, v ktorom už správca dane vydal rozhodnutia (platobné výmery). V čase doručenia podania sťažovateľa zo 14. decembra 2006 prebiehali odvolacie konania na základe odvolaní podaných sťažovateľom, predmetom ktorých bolo posúdenie rozhodnutí správcu dane aj z hľadiska sťažovateľom namietaných procesných väd. V čase rozhodovania krajského súdu v tomto konaní teda prebiehal súdny prieskum rozhodnutí daňových orgánov.

Z uvedeného vyplýva jednoznačný právny záver krajského súdu, že za daných podmienok namietaný postup správcu dane nemožno označiť ako nečinnosť, a preto návrh sťažovateľa ako nedôvodný zamietol (obdobne napr. IV. ÚS 36/09). Tento záver krajského súdu ústavný súd nepovažuje ani za svojvoľný, ani za arbitrárny, a preto dospel k záveru, že vzhľadom na uvedené skutočnosti neexistuje príčinná súvislosť medzi označeným

rozhodnutím krajského súdu a základným právom zaručeným v čl. 46 ods. 1 ústavy, porušenie ktorého sťažovateľ namietal. Takúto príčinnú súvislosť nemôže zakladať rozhodnutie súdu (ktoré nie je arbitrárne a neodôvodnené), v ktorom bol rešpektovaný skutkový a právny stav v čase rozhodnutia súdu, ani nespokojnosť sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu. V tejto spojitosti ústavný súd zdôrazňuje, že súdnou ochranou nie je len ochrana poskytnutá podľa subjektívneho presvedčenia sťažovateľa (obdobne IV. ÚS 287/04). Aj podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (m. m. IV. ÚS 340/04, IV. ÚS 184/05).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť vo zvyšnej časti odmietol pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2009